

Umetnički Savet Galerije
likovnih umetnika Vojvodine
poziva Vas na otvaranje izložbe slika

BOGOMILA KARLAVARISA

u petak 13. aprila, u 18 časova
u Galeriji, Bul. Maršala Tita 9, Novi Sad.
Galerija je otvorena svakog dana
od 10—12 i 17—19 časova.
Subotom i nedeljom od 10—12 časova.
Izložba traje do 20. aprila 1973.

Zaokupljenost fenomenom saobračajnog znaka predstavlja novi likovni motiv Bogomila Karlavarisa što je u isto vreme i novi način tumačenja prostora. Ranije potenciranje železničkih šina, rampi, telegrafskih stubova, fasada i ograda, kao vidova iznova konstruisanih vertikala u značenju štafažnih elemenata prednjih planova slike, sada, uvođenjem saobračajnih znakova, ambijent ravnice dobija nešto drukčiju kvalifikaciju. Ovi, novi elementi imaju vrednost znakova-simbola, koji više regulišu neke suštinske ljudske tokove nego sam saobraćaj. U prenosnom smislu oni označavaju kinetičku dinamičnost našeg vremena, koja podjednako uslovljava prosperitet ljudskog roda ali i otuđenost i usamljenost čovekovu. Pored ovog značenja, saobraćajni znaci predstavljaju i novu pikturalnu mogućnost razrešavanja problema prostornosti. Tako, i pored uvođenja novih elemenata-znakova osnovno umetnikovo interesovanje za analitičko tumačenje prostora ostaje i dalje u suštini likovnog opusa ovog umetnika.

Svođeći predeo na njegovu egzistencijalnu suštinu kontrasnog odnosa neba i zemlje, B. Karlavaris ostvaruje karakterističan ambijent pikturalno transformisanih oblika. Spontanom iznošenjem bitnog u poimanju vrednosti veličina komponenata odabranog odnosa, kao suštinskog elementa eksterijerne celine, umetnik se opredeljuje za likovno analitički tretman prostora. Dobijena likovna ostvarenja predstavljaju univerzalno sagledavanje prostora ističući intelektualnost pristupa problemu ali strogu analizu vizuelnih opažaja i utisaka. Prostudiranim načinom apstrahovanja suvišnih elemenata, posebno prirodne, vertikalne označenosti, postiže se veoma naglašena i upečaljiva horizontalnost. Vodoravna označenost potiče, pre svega, iz odnosna dve dominantne površine antipodnog karaktera i dominantne horizontalne linije kao teme svih horizontalnih spojeva i odnosa. Sukob površina kao antiteze sila pritiska i poliska ne postoji u smislu logično očekivane dramatičnosti. Naprotiv, neutralisanje te dramatične neminovnosti, postignuto izvanrednim smislom za organizaciju planova, a naročito u isticanju specifičnih vidova ver-

tikala, tačno određene likovne vrednosti, dovodi do uspele i slikarski osmišljene celine. Naglašeni sukob postojećih horizontala i iznova konstruisanih vertikala predstavlja intelektualni proces nadoknade ritma ambijentu ravnice. Činjenica da prostor ravnice ima vrlo blagu, teško uočljivu ritmičnost zahteva konstantnu potrebu menjanja i likovne nadgradnje, što umetnik uspeo i sa dosta takta ostvaruje u kontekstu odabranog tretmana.

Posebnu karakteristiku Karlavarisovog slikarstva predstavlja uočljiva odsutnost figuralnih predstava. Konceptija osnovne likovne postavke u smislu tumačenja i analize predela, isključuje čovekovo vidljivo prisustvo u nameri sprosustavljanja maniru merenja humanog čovekovom egzistencijalnošću u naslikanom ambijentu. Nedostatak figure nadoknađen je adekvatnijim i likovno opravdanim načinom insistiranja na pravoj suštini humanog, a to je stvaralaštvo. Iznova konstruisane vertikale, u ovom slučaju to su ograde fabričkih dvorišta i saobraćajni znaci, pored uloge nadoknađivanja ritma ambijentu imaju i drugu mnogo važniju namenu isticanja pomenutog stvaralaštva ali i kreiranja uvek novih ambijenata. Međutim, ovakav pristup likovnom fenomenu (u stvari humanom) izaziva izvesno osećanje nostalgije i melanholije, čije poreklo verovatno leži u umetnikovom saznanju o ljudskoj nemogućnosti potpunog shvaćanja sila i senzacija prirode. Zapravo, u likovnoj nemoći totalnog oslobođenja od vidljivog, nečeg zauvek prihvaćenog i večne, umetničke potrebe stvaranja novih, ličnih svetova.

Slikarstvo Bogomila Karlavarisa ostavlja utisak naglašene racionalnosti ispitivanja suštinskih prirodnih protivurečnosti ali i određenih zakonitosti jednom, korektno razrađenom metodom, apstrahovanja suvišnog. Izvanredna tehnika i osećanje za pikturalne vrednosti, primetna moć transformacije i jedno intelektualno razmatranje likovnih namera čini ovaj opus trajnim i svojevrsnim.

BIOGRAFIJA

1924. Rođen u Perlezu.

1948. Prvi put izlagao na II izložbi likovnih umetnika Vojvodine.

1953. Završio Akademiju za likovne umetnosti u Beogradu.

1953. Profesor na Višoj pedagoškoj školi u Novom Sadu.

do 19—70

1961. Do danas profesor na Akademiji za likovne umetnosti u Beogradu. Učestvovao u radu Podružnice ULUS-a za Vojvodinu (sekretar i potpredsednik), Saveza likovnih umetnika Jugoslavije (urednik biltena i potpredsednik), Saveza sindikata Jugoslavije (član Veća), Društva likovnih pedagoga Vojvodine (predsednik), Saveza likovnih pedagoga Jugoslavije (potpredsednik i član predsedništva), Socijalističkom savezu radnog naroda Vojvodine, Kulturno-prosvetnoj zajednici Vojvodine. Međunarodnoj organizaciji za vaspitanje pučom umetnosti (INSEA) (predsednik Regionalnog komiteta za Evropu, Afriku i Bliski Istok i član svetskog saveta), Centru za likovno vaspitanje u Novom Sadu i dr.

Adresa: 21000 Novi Sad, M. Gorki 49, tel. 56-260; Atelje; Kej Moše Pijade 2, V ulaz, VII sprat.

SAMOSTALNE IZLOŽBE

Novi Sad (1955, 1956, 1960, 1970,), Beograd (1955, 1957, 1964, 1965), Bačka Palanka (1956), Subotica (1956, 1961, 1971), Bečej (1957), Pančevo (1958), Zagreb (1959), Vršac (1950), Zrenjanin (1960), Sombor (1960), Sr. Mitrovica (1962), Skopje (1963), Rijeka (1966), Pula (1966), Osijek (sa D. Milovanovićem) (1966), Greifswald (1967), Stuttgart (1967), Crvenka (1968), Kula (1968), Vrbas (1969), Varšava (sa T. Vanjekom) (1970), Bačka Topola (1971).

GRUPNE IZLOŽBE

1948. Novi Sad; 1950. Beograd, Doboj; 1952. Beograd, Surdulica; 1953. Beograd, Novi Sad; 1954. Beograd, Novi Sad; 1955. Beograd, Poreč, Sombor, Novi Sad, Zrenjanin, Kikinda, Vršac, Pančevo; 1956. Beograd, Sombor, Bečej, Zagreb; 1957. Beograd, Bačka Topola, Bečej, Senta, Novi Sad; 1958. Sr. Mitrovica, Bačka Topola, Beograd, Bečej, Priština, Ljubljana, Novi Sad; 1959. Bačka Topola, Bečej, Beograd, Skopje, Novi Sad, Ečka, Titograd, Sarajevo, Zagreb; 1960. Sarajevo, Novi Sad, Titograd, Beograd, Skopje, Bečej, Senta, Bačka Topola, Banja Luka, Ečka, Ljubljana, Zagreb; 1961. Beograd, Sremska Mitrovica, Bačka Topola, Slovenjgradec, Bečej, Priština, Ečka, Novi Sad; 1962. Novi Sad, Bačka Topola, Beograd, Sombor, Petrovaradin, Split, Palić, Bečej, Ečka, Titograd; 1963. Bačka Topola, Niš, Palić, Titograd, Beograd, Bečej, Ečka, Novi Sad; 1964. Bačka Topola, Beograd, Novi Sad; 1965. Ljubljana, Bačka Topola, Títel, Beograd, Palić, Bečej, Sremski Karlovci, Ečka, Senta, Subotica; 1966. Hódmezővásárhely, Bačka Topola, Senta, Titograd, Zadar; 1967. Beograd, Novi Sad, Bejrut, Subotica, Ečka, Novi Sad, Damask, Kassis, Nice. Bačka Topola; 1968. Beograd, Bačka Topola, Ečka, Senta; 1969. Hódmezővásárhely, Bačka Topola, Novi Sad, Bečej, Subotica; 1970. Bačka Topola, Milano, Zadar, Beograd, Zrenjanin; 1971. Bačka Topola, Novi Sad, Beograd, Zrenjanin, Gospić, Karlobag, Rijeka, Otočac, Bihać, Plitvička Jezera, Niš, Priština, Kragujevac, Subotica; 1972. Beograd, Zagreb, Ljubljana, Novi Sad, Zrenjanin, Subotica, Sombor, Vršac, Senta, Bačka Topola, Ečka, Zadar, Rijeka, Pula, Pazin, Delnice.

Slike mu se nalaze u mnogim galerijama i privatnim zbirka.

NAGRADE

1961. Nagrada za slikarstvo Umetničke kolonije, Ečka.

1968. Republička nagrada 25. maj.

1969. Oktobarska nagrada Novog Sada.

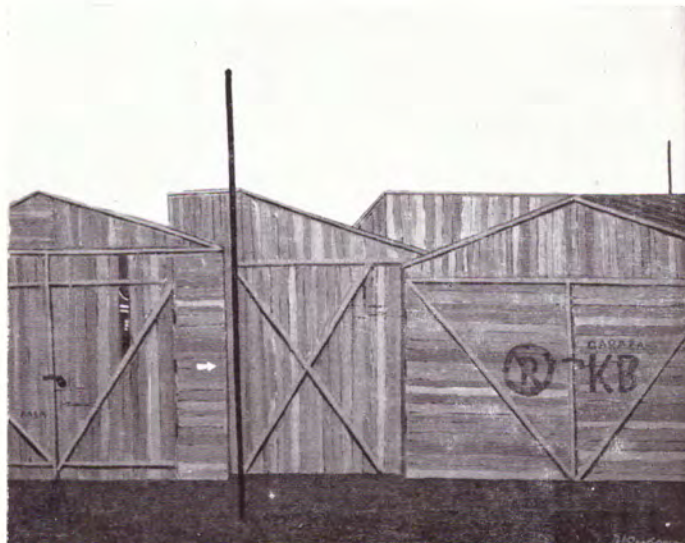
1972. Nagrada KPZ Vojvodine Iskre kulture.

IZLOŽENE SLIKE

1. Puł u Bugarskoj, 1965, 74×100
2. Ulaz u Sentu, 1966, 65×95
3. Garaže GSP u Beogradu, 1967, 50×90
4. Venecija, 1969, 65×100
5. Pogled iz voza, 1970, 66×95
6. Raskrsnica puteva, 1970, 66×95
7. Signal, 1970, 54×30
8. Zid zatvora, 1970, 39×50
9. Stara željeznička stanica, 1971, 44×66
10. Skver, 1971, 50×65
11. Pored puta, 1971, 30×40
12. Zgrada, 1971, 52×96
13. Zastakljivanje građevine, 1972, 90×64
14. Barake, 1972, 65×82
15. Nju Jork, 1972, 49×39
16. Žuta zgrada, 1972, 30×49
17. Oznake na putu, 1973, 66×95
18. Pruga i put, 1973, 74×98
19. Prilaz novosadskom mostu, 1973, 70×82
20. Fabrika, 1973, 50×80
21. Parkiralište, 1973, 58×58
22. Znaci, akvareli, 1973, 20×30

U Malom Likovnom Salonu

1—10 Vojvodanski predeo
Mere su izražene u santimetrima.

Štampa i klišeji: NIP „Forum“, Novi Sad, Vojvode Mišica 1.

Likovna oprema: Kapitanj Laslo.

Izložbu otvara Slobodan Sanader.

Tiraž: 450.